

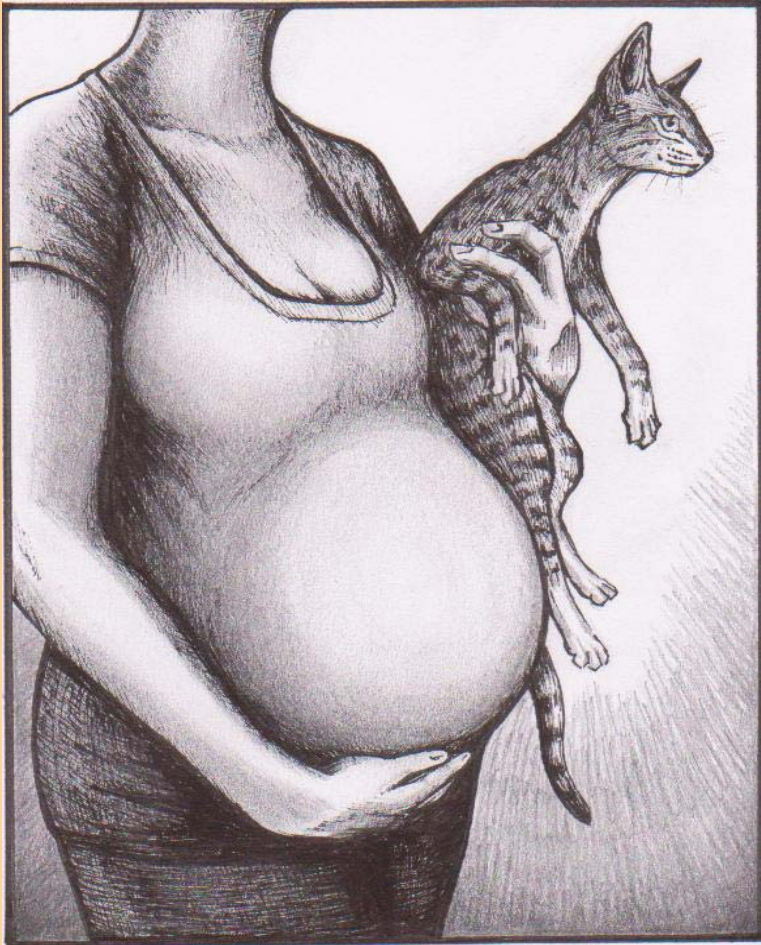
Hyvinvoinnin tavoitteet

- kissan terveydenhoito
- kissan käyttäytymisen tulkinta/hoito
- ihmisen kissavälitteisten infektioiden ennaltaehkäisy (CatZo- ohjelmat)

Tammikuun 2011 teema

piirros, Tiina Tanskanen

Kissan ja Ihmisen
turvallinen
vuorovaikutus

CatZo- ohjelma

Miten estetään
mahdolliset
kissasta ihmiseen
siirtyvät infektiot

Kissa tuottaa iloa

- kissalla on positiivinen vaikutus ihmisen henkiseen ja fyysiseen terveyteen
- mutta ... joskus kissa voi lisätä ihmisen tarttuvan taudin riskiä
- se on onneksi hyvin harvinaista ja vältettävissä
- miten ?

Kissavälitteisen infektion riski kasvaa, jos on

- immuunipuutos tai vastustuskyvyltään heikko esim. AIDS-potilas
- immuuniteettia heikentävä lääkitys
- autoimmuunisairaus tai syöpä
- perna poistettu
- synnynnäinen vastustuskyvyn heikkous
- raskaus
- elinsiirtopotilas
- sikiö / nuori lapsi, jolla vastustuskyky ei vielä kehittynyt
- tekee löytöeläintyötä tai eläinlääkintää ja käsittelee tuntemattomia eläimiä

Riskiä pienentää

- tartuntatapojen tunteminen ja katkaisu
- kissaystävällinen käsittely
- kissan terveydenhoito
- kissan hiekkalaatikon hoitaminen
- kissan turvallinen ruokinta
- hyvä keittiöhygienia
- hyvä käsihygienia
- tuntemattomien kissojen välttäminen tai asianmukainen hoito

Kissavälitteisen infektion tartuntatiet

Tartuntaa voivat siirtää

- ulosteet
- hengitysteiden eritteet
- ihon infektiot
- vektorit: punkit, ulkoloiset
- puremat, raapaisut
- synnytyskanavan eritteet

Kissan omistajan CatZo –ohjeet

1. Kissan hankinta
2. Ruokinta
3. Kotihoito
4. Eläinlääkintä

1. Kissan hankinta

- konsultoi lääkäriäsi ja eläinlääkärää ennen kissan hankintaa, jos sinulla on vastustuskykyä heikentävä tekijä
- selvitä tarkoin kissan alkuperä, tutustu sen pitopaikkaan ja hoitoon
- hanki kissa luotettavasta lähteestä
- vältä tuntemattomien kissojen käsittelyä
- eristä uusi kissa kunnes se on käynyt eläinlääkärin tarkastuksessa ja todettu terveeksi

2. Ruokinta

- tarjoa kissalle mieluummin laadukkaita valmisruokia
- vältä tarjoamasta kissalle raakaa lihaa tai ainakin pakasta liha vähintään vuorokaudeksi ennen tarjoamista
- suosi kissan pitämistä sisällä riskien pienentämiseksi tai huolehdi kissan turvallisesta ulkoilusta
- kypsennä ihmisravinnoksi tarkoitettu lihaa vähintään 80C 15 min.
- pese hyvin ihmisravinnoksi tarkoitettut juurekset ja vihannekset ennen valmistusta
- noudata hyvää käsi –ja keittiöhygieniaa

3. Kotihoito

- leikkaa kissan kynnet säännöllisesti raapimisten estämiseksi, pese kissa tarpeen mukaan
- käytä ulkoilevalle kissalle punkkivälitteisten tartuntojen estolääkettä
- puhdista kissan hiekkalaatikko päivittäin. Jos olet raskaana, käytä hanskoja. Laatikon desinfektioon Klorite 1 dl/ 5 l vettä
- vältä puremia ja raapimia, leiki turvallisesti
- käytä ulkomailla vain pullotettua vettä
- pese kädet kissan käsittelyn jälkeen ja ennen ruokailua
- pidä kissa pois lasten hiekkalaatikoilta (kansi)

4. Eläinlääkintä

- käytä kissaasi vähintään 1-2 kertaa vuodessa eläinlääkärin tutkimuksessa
- tutkita aina uusi kissa
- pidä rokotukset voimassa
- tutkita kissan ulosteet säännöllisesti tai anna loishäädöt eläinlääkärin ohjeen mukaisesti
- hoida säännöllisesti kissan hampaisto
- hoitaessasi kotona sairasta kissaa, käytä tarvittaessa kertakäyttöhanskoja ja käsittele eritteitä huolellisesti

Kissahoitolan CatZo-ohjeet

1. Koulutus
2. Hoitotyö
3. Henkilöstön
terveydenhuolto
4. Hygienia

1. Koulutus

- perehdy zoonooseihin
- perehdytä henkilökuntaa
- perehdy kissan taustaan ja mahdollisiin erityistarpeisiin
- keskustele kissan pitämisen tuottamasta mielihyvästä mutta myös riskeistä
- käytä zoonooseihin perehtyneen eläinlääkäarin asiantuntemusta
- tee tartuntatauti-ilmoitukset säädösten mukaan

2. Kliininen työ

- anna kissanpennuille loishäädöt 3-, 5-, 7- ja 9-viikkoisina
- suosittele sisäloisten vuotuista tutkimista ulosteesta
- anna kuukauden välein sydänmatohäätö endeemisillä alueilla, informoi endeemiselle alueella matkustavia
- anna kuukauden välein Echinokokkushäätö endeemisillä alueilla, informoi endeemiselle alueelle matkustavia
- huolehdi punkki- ja kirppuvälitteisten tartuntojen ehkäisystä
- huolehdi rabiesrokotuksista jos kissa ulkoilee
- eristä ja hoida akuutisti sairaat viimeisinä
- noudata hyvää käsi- ja laitoshygieniaa

3. Terveysthuolto

- luo kissaystävällinen ympäristö ja toimintatavat
- vältä puremia ja tapaturmia
- feromoni- ja laventeli lisäävät kissan mielentasapainoa
- endeemisillä alueilla henkilöstölle rabiesrokotus

Lisätietoja

www.felina.fi

Kissa zoonoosien välittäjänä

Kirjallisuuskatsaus

ELK Tiina Tanskanen

Zoonotic Diseases

Cattery Hygiene

Hospital Hygiene

DVM PhD, Dipl. ABVP(Feline)

Suvi Pohjola-Stenroos

3 Ch. in *The Feline Patient*, 4 ed. 2010,

by Gary Norsworthy